Bela-aksieberaad

Skrap artikels 5 en 6 van die Bela-wet.

10 Oktober 2024

Ons, die sprekers van Afrikaans uit alle bevolkingsgroepe:

- beklemtoon die belangrikheid van hoëgehalte-onderwys vir ons land;
- glo aan die krag van moedertaalonderrig as metode om gehalte-onderwys te voorsien en te beskerm;
- gun gehalte-moedertaalonderrig aan alle taalgemeenkappe;
- is teleurgesteld met die staat se stadige vordering met moedertaalonderrig vir ander taalgemeenskappe, wat tot gevolg het dat bykans 90% van Suid-Afrikaanse kinders nie in hulle eie taal kan skoolgaan nie;
- gee erkenning aan die geslagte voor ons se stryd om Afrikaans as onderwystaal te vestig te midde van moeilike omstandighede;
- glo dat onderwys in eie taal ook waardes en kultuur oordra;
- spreek ons waardering uit vir die Afrikaanse skoolgemeenskap wat 'n uitnemende skoolstelsel gevestig het;
- glo aan die gesag van beheerliggame wat ouers die reg en verantwoordelikheid gee om te besluit oor hulle kinders se opvoeding;
- glo aan die krag van aktiewe gemeenskapsdeelname – veral deur middel van selfstandige beheerliggame – as sleutel tot doeltreffende onderwys en opvoeding van ons kinders
- verwerp die idee van staatsbeheer waar sentraal oor skole besluit word; en
- is diep teleurgesteld in die staat se onvermoë om gedurende die afgelope 30 jaar nuwe skole te bou en dan kapasiteituitdagings voor die deur van reeds oorvol Afrikaanse skole plaas.

Daarom verwerp ons:

- enige aanval op of verskraling van moedertaalonderrig in die algemeen en Afrikaans spesifiek;
- die Bela-wetgewing wat oor die algemeen neig om die staat meer mag oor ons skole te gee en daardeur ouers se gesag ernstig ondermyn en vernietig;
- spesifiek artikels 5 en 6 wat aan die onderwyshoof die reg gee om aan skole voor te skryf oor taal en toelating; en
- die Gautengse Onderwysdepartement se vyandige houding teenoor Afrikaanse skole.

Daarom besluit ons op die volgende aksiestappe:

- om alles in ons vermoë te doen om die uitnemendheid van Afrikaanse skole te beskerm;
- om moedertaalonderrig in die algemeen te bevorder, om sodoende uitnemende onderrig in alle taalgemeenskappe te bevorder;
- om met alles wat ons het Afrikaanse skole en Afrikaans in skole te beskerm;
- om die sentralistiese aard van Bela en spesifiek artikels 5 en 6 te beveg;
- om aktief deel te neem aan bedinging met die regering en partye in die Regering van Nasionale Eenheid om Bela te wysig;
- om spesifiek die DA en VF+ te vra om hul deelname aan die Regering van Nasionale Eenheid te heroorweeg indien Bela in sy huidige formaat in werking gestel word;
- om 'n dag van protes te hou om vir die wêreld te wys alle Afrikaanssprekendes in Suid-Afrika verwerp die aanval op moedertaalonderrig en ons skole;
- om voort te gaan met hofaksie indien Bela in sy huidige formaat geïmplementeer word; en
- om die ontwikkeling van onafhanklike skole as komplementerend tot die Afrikaanse openbare skoolstelsel te ondersteun.

Vir ons taalgemeenskap is moedertaalonderrig in ons skole en vir ons kinders 'n rooilyn.